

Hakeutuminen työllisyyden kuntakokeiluun ja kokeilua koskevan sopimuksen hyväksyminen

VD/8341/00.01.04.02/2019

JN/TS/SS/MT/NJ

Pääministeri Rinteen hallitusohjelmaan liittyen käynnistetään keväällä 2020 työllisyyden kuntakokeilut, jotka kestävät vuoden 2022 loppuun. Työ- ja elinkeinoministeriö on 8.10.2019 lähettänyt kuntiin kirjeen hakeutumisesta työllisyyden kuntakokeiluihin (liite 1). Hakuaika kokeiluihin päättyy 19.11.2019.

Työllisyyden kuntakokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeiluissa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa hankealueiden TE-toimistoissa. Kokeilukunta vastaa näiden asiakasryhmien julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden (TE-palveluiden) tarjoamisesta. TE-toimisto ohjaa kokeiluun ilmoittamalla työnhakijalle, että jatkossa hänen kotikuntansa vastaa TE-palveluiden tarjoamisesta hänelle.

Kokeiluja seurataan tilastoseurannan ja erillisen tutkimusperusteisen vaikuttavuusarvioinnin avulla. Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa kokeilujen valtakunnalliset seurantamittarit ja kokeilualueille tuotetaan seurantatietoa kokeilun edistymisestä kuukausittain. Kokeiluille laaditaan yhteinen arviointisuunnitelma.

Hallitus linjaa työvoimapolitiikan pysyvistä palvelurakenteesta hallituskauden aikana.

Kokeiluun voi hakea ELY-alueella yksittäinen kunta tai useampi kunta yhdessä siten, että kokeiluun mukaan tulevien kuntien asukasmäärä yhteensä on vähintään 30 000. ELY-keskuksen alueella kokeiluihin siirtyisi pääsääntöisesti enintään noin 40 prosenttia TE-toimiston työnhakija-asiakkaista. Vantaalla kokeilun kohderyhmään kuuluu työ- ja elinkeinoministeriöltä saadun tiedon mukaan 12 967 henkilöä ja Keravalla 1 890 henkilöä. Usean kunnan yhteisessä kokeilussa toimitetaan yksi hakemus. Hakemuksen liitteeksi tulee sisällyttää kuntien yhteistä kokeilua koskeva aiesopimus sekä kokeiluun osallistuvien kuntien kunnanhallitusten päätökset (pöytäkirjat).

Eduskunta päättää kokeiluun otettavista kunnista kokeilulain hyväksymisen yhteydessä. Hallituksen esitys kokeilulaiksi on tarkoitus antaa vuoden 2019 loppuun mennessä. Kun luonnos kokeilulaista on valmistunut ja kaupunki on saanut tiedoksi TE-hallinnosta siirtyvät resurssit, kaupunginhallitus tekee uuden päätöksen osallistumisesta työllisyyden kuntakokeiluun, mikäli kokeiluun osallistumisesta halutaan vetäytyä.

Vantaan kaupunki ja Keravan kaupunki tekevät päätökset kokeiluun hakeutumisesta. Samassa yhteydessä kunta hyväksyy kokeilun aiesopimuksen (liite 2). Mikäli kummankin kaupungin päätökset ovat myönteiset, sovitaan yhteisestä työllisyyden kuntakokeilusta Keravan kaupungin kanssa aiesopimuksella.

Kuntien välinen yhteistyösopimus laaditaan, mikäli yhteinen hakemus tulee hyväksytyksi työllisyyden kuntakokeiluun. Kokeiluhakemuksen valmistelu on käynnissä ja valmistelua jatketaan hakemuksen jättämisen määräaikaan saakka.

Työllisyyden kuntakokeilulle perustetaan ohjausryhmä, joka raportoi kaupunginjohtoryhmälle sekä kaupunginhallitukselle määräämällään tavalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö edellyttää hakukirjeessä, että kunnat tuovat kokeiluun omia panoksia palvelutason nostamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi. Kuntien oman resursoinnin viitearvona ministeriö käyttää vuositasolla vähintään 15 %:n tasoa vuoden 2018 työmarkkinatukimenoista käsittäen kokeiluun kohdentuvan henkilötöpanoksen, kehittämispanoksen sekä muut kuin lakisääteiset palvelut kokeilun asiakkaille. Kokeiluhakemuksessa on esitettävä arvio kokeiluun kohdentuvista resursseista perusteluineen. Hakemuksen valmistelun yhteydessä on pyydetty kunnilta arviot edellä mainitun määrittelyn mukaisesta resursoinnista kussakin kunnassa. Vantaan kaupungin tämän hetkinen resursointi työllisyyden edistämiseen on yhteensä noin 38 miljoonaa euroa, josta 18,5 miljoonaa euroa on budjetoitu työmarkkinatuen kuntaosuudelle. Vantaan yhteenlaskettu resursointi, joka kohdistuu muihin kuin lakisääteisiin palveluihin, on noin 8,3 miljoonaa euroa vuodessa. Keravan vastaava resursointi muihin lakisääteisiin palveluihin on noin 1,2 miljoonaa euroa. Tämä Vantaan ja Keravan yhteenlaskettu resursointi, noin 9,5 miljoonaa euroa, käytetään kuntakokeiluun. Tämä ylittää ministeriön vaatiman 15 % osuuden työmarkkinatuen kuntaosuudesta.

Kokeiluun hakeutumisesta on neuvoteltu Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Työllisyyden kuntakokeilujen valtakunnallisen valmistelun tiiviin aikataulun takia kokeilujen kaikki reunaehdot ja kunnille valtiolta siirtyvä resursointi eivät tässä vaiheessa ole tiedossa. Työ- ja elinkeinoministeriö on todennut, että kunnilla on vielä kokeilulain lausuntokierroksella mahdollisuus vetäytyä kokeilusta.

Lisäksi todetaan, ettei saatavilla olevilla tiedoilla voida saada yksityiskohtaista käsitystä työllisyyskokeilua säätelevän erillislainsäädännön sisällöstä tai valtiolta kunnan työnjohtoon siirtyvästä henkilöstöressurssista. Koska kyse on kunnan lakisääteisten tehtävien kasvattamisesta ja asian sekä periaatteellinen että käytännöllinen merkitys on suuri, asiassa on edellytettävä riittävien vaikutusmahdollisuuksien turvaamista kokeiluun hakeneille kunnille sekä lakia että siihen liittyviä teknisiä määrittelyjä ja laskentaperusteita valmisteltaessa. Seuraavia kokeilun eri osa-alueita koskevien periaatteiden ja suunnitelmien on oltava määriteltyinä riittävällä tarkkuudella ennen lakiehdotuksen lausuntomenettelyä: kokeilun resursoinnin ja ELY-keskusten kanssa tehtävän hankintayhteistyön periaatteet, tarkennukset kunnan ja valtion työnjaosta työttömyysturvatehtävässä ja -neuvonnassa, työnhakijaksi ilmoittautumista koskevan prosessin sujuvuuden takaaminen TE-toimiston ja kokeilualueiden välillä sekä TE-toimistojen työnantajayhteistyön kohdentuminen kokeilualueiden asiakkaille.

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 16

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki hakee työllisyyden kuntakokeiluun liitteen 4 mukaisella hakemuksella,

- b) työllisyyspalveluiden johtaja oikeutetaan hyväksymään aiesopimus yhteisestä työllisyyden kuntakokeilusta Keravan kaupungin kanssa sekä tekemään sopimukseen vähäisiä teknisiä muutoksia,
- c) Vantaan kaupunki vastaa kokeiluhakemuksen allekirjoittamisesta ja jättämisestä sekä Vantaan että Keravan kaupunkien puolesta,
- d) työllisyyspalveluiden johtaja oikeutetaan tekemään kuntakokeiluhakemukseen vähäisiä teknisiä muutoksia ja
- e) pöytäkirja tarkastetaan tämän päätöksen osalta tässä kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Liite 1 Työ- ja elinkeinoministeriön kirje 8.10.2019 hakeutumisesta työllisyyden kuntakokeiluihin
- Liite 2 Aiesopimus Keravan kaupungin kanssa työllisyyden kuntakokeilusta (2020-2022)
- Liite 3 Vantaan kaupungin työllisyyden kuntakokeiluun kohdentamat resurssit
- Liite 4 Vantaan ja Keravan hakemusluonnos työllisyyden kuntakokeiluun

Täytäntöönpano: Asukaspalvelut / työllisyyspalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

asukaspalveluiden vs. apulaiskaupunginjohtaja ja työllisyyspalveluiden johtaja Timo Saari, puh. 043 827 1061, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)